

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 05

[A-64]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

T Y B A (EXTERNAL) EXAMINATION

THURSDAY

DATE :15 JULY, 2021

TRANSLATION : 303

TIME : 02:00 P.M TO 04:00 P M

નોંધ: જમણી બાજુ લખેલા આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

Total Marks : 70

પ્રશ્ન : ૧.) ગુજરાતીમાં અનુવાદ પ્રવૃત્તિનાં ઉદ્ભવ અને વિકાસ ઉદાહરણ સાહેત ચર્ચા ૧૭

અર્થ:

પ્રશ્ન : ૧.) નીચેની દૂકનોંધ લખો :

૧) અનુવાદપ્રવૃત્તિને નડતી સમસ્યાઓ ૨) અનુવાદ પ્રવૃત્તિ દ્વારા રાષ્ટ્રીય એકતામાં ફાળો

પ્રશ્ન : ૨. અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ દસ શબ્દોના ગુજરાતી અને હિન્દી પર્યાયસૂચક શબ્દો

જણાવો

૧૦

01) Alias	06) negotiation	11) authentic	16) racket
02) record	07) immigration	12) acrobatic	17) legal heir
03) aggression	08) hobby	13) round up	18) pension
04) back bone	09) computer	14) absent minded	19) ambiguous
05) Pilot survey	10) fraud	15) brochure	20) Dignity

પ્રશ્ન : ૨. બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર શબ્દસમૂહ, કહેવત અને સંક્ષિપ્તના પૂર્ણરુપ

ગુજરાતીમાં અને હિન્દીમાં જણાવો:

૦૮

01) As desired 02) in good faith 03) feel at home. 04) justify your action

PTO

(1)

- 05) Be a Roman while you are in Rome 06) One sparrow dose not mace a summer
07) NCERT 08) AUDA

Q : 3. A) Translate the following paragraph into Gujarati :

09

The human brains remember negative experiences more easily than positive ones. Our brains have developed this way because threats, like dangerous animals, had a more immediate effect on our ancestors' survival compared to positive things like food or shelter. As a result, you likely know what makes you unhappy, but do you know what makes you happy? Research suggests that our level of happiness depends partly on factors we cannot control – our genes and our life circumstances. But our level of happiness is also shaped by the choices we make. If you've been chasing wealth, fame, good looks, material things, and power, you may be looking for happiness in all the wrong places. Psychologists suggest that the following seven habits make people happier.

Or

Q : 3. A) Translate the following paragraph into Gujarati :

You know slavery better than freedom, for slavery dwells within you. Working for the profits of your oppressors, you get only that which is barely sufficient to keep you alive. You and your instruments of work are meant to help and strengthen your master's position. Your children and wives die of cold and starvation while your master's dogs are fat and comfortable. When you express the slightest dissatisfaction with your life, you and your wives are put to death. Therefore it is not proper to tolerate any kind of oppression in the modern age, the age of liberty and freedom. You are sinful if you do that. You must fight for equal rights, equal opportunities and equal wages for equal work. Educate your children and let them learn to live with dignity.

PTO

પ્રશ્ન : 3. B) નીચેના પરિચ્છેદનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરો:

06

②

તરુણાવસ્થા સુધી ગાંધી એકદમ સામાન્ય વિદ્યાર્થી હતા. શરૂઆતનો અભ્યાસ તેમણે પોરબંદર અને પછી રાજકોટમાં કર્યો હતો. મેટ્રીકયુલેશનની પરીક્ષા માંડ માંડ પાસ કર્યા પછી સન ૧૮૮૭માં યુનિવર્સિટી ઓફ બોમ્બે સાથે સંલગ્ન શામળદાસ કોલેજમાં ઉચ્ચ અભ્યાસ અર્થે તેમણે પ્રવેશ લીધો. જો કે ત્યાં તેઓ ઝાઝું ટક્યા નહીં. તેમના ઘણા કુટુંબીઓ ગુજરાતમાં ઊંચા પદ પર નોકરી કરતા હતા. કુટુંબનો આવો મોલો જાળવવા તેઓ બેરિસ્ટર બને તેવી તેમના કુટુંબીઓની ઇચ્છા હતી. એવાંમાં જ તેમને ઈંગ્લેન્ડમાં અભ્યાસ કરવાની તક મળી. વળી, ભારતમાં અગ્રેજોની હક્કમતના કારણે બંધાયેલી તેમની માન્યતા મુજબ તો ઈંગ્લેન્ડ વિચારકો અને કવિઓની ભૂમિ હતી તેમજ તહજીબનું કેન્દ્ર પણ ઈંગ્લેન્ડ જ હતું. આથી તેમણે ઈંગ્લેન્ડ જવાની એ તક ઝડપી લીધી.

અથવા

પ્રશ્ન : ૩. B) નીચેના પરિચ્છેદનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરો:

વિવિધ પ્રકારના અને કદના મેદાનમાં બે ક્રિકેટ ટીમો દ્વારા બંને ટીમના 11 ખેલાડીઓ દ્વારા ક્રિકેટ મેચ રમાય છે. આ મેદાન ઘાસવાળું હોય છે અને તેને ગ્રાઉન્ડમેન તૈયાર કરે છે. જેની જવાબદારી મેદાનમાં યોગ્ય ઘાસ ઉગાડવાની, રોલિંગ અને લેવલિંગ કરવાની છે. મેદાનમાં ડાયામિટર 140-160 yards (130-150 m) સામાન્ય હોય છે. મેદાનની સરહદને બાઉન્ડ્રી નામે ઓળખવામાં આવે છે. કેટલીક વાર તેને કલર કરેલો હોય છે તો કેટલીક વાર એક દોરડા દ્વારા બાઉન્ડ્રી દર્શાવાય છે. મેદાન મોટે ભાગે ગોળ હોય છે. અથવા સમચોરસ, અંડાકાર- હોય છે. ક્રિકેટમાં સૌથી પ્રખ્યાત મેદાન તરીકે ધ ઓવેલનું નામ આવે છે. દરેક ટીમનો હેતુ હરીફ ટીમ કરતા વધુ 'રન' કરવા અને સામેની ટીમને સંપૂર્ણ 'આઉટ' કરી દેવી. ક્રિકેટના એક પ્રકારમાં, હરીફ ટીમના બધા જ ખેલાડીઓ આઉટ ન થયા હોય તો પણ જો ટીમ વધુ રન કરે તો તે વિજેતા જાહેર થાય છે. તો બીજા પ્રકારમાં વધુ રન કરવા જરૂરી છે અને જીતવા માટે સામેની ટીમના બધા જ ખેલાડીઓને આઉટ કરવા પણ એટલા જ જરૂરી છે. નહીં તો મેચ ડ્રો થઈ શકે છે.

પ્રશ્ન : ૪ અ) નિમ્નલિખિત પરિચ્છેદ का गुजराती में अनुवाद कीजिए ।

૦૯

વિદેશી ભાષા કા વિદ્યાર્થી હોના બુરા નહીં, પર અપની ભાષા સર્વોપરિ હૈં । કોઈ બી ભાષા બુરી નહીં હોતી ; ક્યોંકિ સબકી અપની-અપની વિશેષતાઈ હૈં, અપને-અપને બોલનેવાલે હોતે હૈં । હર ભાષા યદિ કિસી અન્ય કે લિએ કેવલ 'ભાષા' હૈ, તો અપને લિએ 'માતૃભાષા' બી હોતી હૈ । કિસી બી 'ભાષા' યા કિસી બી 'માતૃભાષા' કો બુરા માનના યા સમજના મનુષ્યતા નહીં, વિદ્યાપ્રેમ નહીં, બલ્કિ સંકીર્ણતા ઓર નીચતા હૈ । ફિર, હર ભાષા કા અપના સાહિત્ય હોતા હૈ ઓર સાહિત્ય માનવ માત્ર કે પ્રેમ કી વસ્તુ હૈ । સંસાર કે કોને-કોને મેં અનગિનત ભાષાઈ બોલી ઓર લિખી જાતી હૈ, જિનકી અપની પ્રકૃતિ ઓર અપને ઉચ્ચારણ હૈ । યે સારી ભાષાઈ સીખી જા સકતી હૈ । હર ભાષા કે સાહિત્ય કી અપની વિશિષ્ટતા હૈ । ડસ વિશિષ્ટતા મેં કિસી બી દેશ કી માનસિક વલિક્ષણતા રહતી હૈ ।

PTO

एसी सारी बातों की जानकारी के लिए ही विदेशी भाषाओं का अध्ययन होता है। इसलिए विदेशी भाषा का विद्यार्थी होना बुरा नहीं है। यह एक ऐसा समय है जब आधुनिक दुनिया का कोई भी सभी देश आज की नारी के अधिकारों के प्रश्न की उपेक्षा नहीं कर सकता। अगर स्पष्ट शब्दों में कहें तो यह कहना होगा कि सामाजिक जीवन में नारी-पुरुष के संयमन अधिकारों के औचित्य को स्वीकार न करनेवाला खुद को प्रगतिशील नहीं कह सकता।

अथवा

प्रेमचंद की कहानियों में विषय वैविध्य दिखाई पड़ता है। किसी अन्य कथाकार ने जीवन के इतने व्यापक फलक को अपनी कहानियों में नहीं समेटा, जितना प्रेमचंद ने। उनकी कहानियाँ अपने परिवेश से आने आसपास के जीवन से जुड़ी हुई हैं। उनकी अधिकांश कहानियों का विषय ग्रामीण जीवन से लिया गया है। किन्तु कई कहानियाँ कस्बे की जिंदगी या स्कूल-कालेज से भी जुड़ी हुई हैं, उनकी कहानियों के पात्र हर वर्ग, धर्म, जाति के हैं। कोई हिन्दू है तो कोई मुसलमान, कोई किसान है, तो कोई विद्यार्थी। अपनी कहानियों में उन्होंने विविध समस्याओं को उठाया है- जमींदारों के द्वारा किसानों के शोषण की समस्या, सूदखोरों के शोषण से पिसते ग्रामीणों की समस्या, छुआछूत की समस्या, रूढ़ि एवं अंधविश्वास, संयुक्त परिवार की समस्या, भ्रष्टाचार एवं व्यक्तिगत जीवन की समस्याएँ आदि। कई शताब्दियों से गुजरते हुए मानव सभ्यता आज विकास के ऊँचे स्तर पर पहुँची है, अनेक संघर्षों के अनुभव को लेकर मानव समाज आगे बढ़ा है, ज्ञान-विज्ञान का विकास हुआ है। फिर भी लोगों के बीच विभेद और नारी-पुरुष के बीच भेद-भाव नहीं मिटा है। इसलिए समाज में वर्ग-विभाजन और नारी-पुरुष के भेद-भाव के विरुद्ध एक साथ संघर्ष चल रहा है।

प्रश्न : ४ ब) नीचेना परिच्छेद नो हिन्दी मां अनुवाद करो.

06

બારેમાસ ખુશનુમા અને આહલાદક રહેતા સાપુતારાનું સૌંદર્ય ચોમાસામાં એની ચરમસીમા પર હોય છે. સાપુતારા વસ્તું છે એ રાજ્યના સૌથી નાના ડાંગ જિલ્લાની વનરાજી અને ગિરિકંદરાઓ પણ વર્ષાઋતુમાં સોળે કળાએ ખીલેલી હોય છે. સાપુતારા જતાં માર્ગ પર વઘઈ નજીક આવેલા ગિરિધોધ કે મહાલનાં ગીચ જંગલોની વચ્ચેના ગિરિમાળ સિવાય પણ ડાંગ જિલ્લામાં અનેક ધોધ અને ઝરણાં છે. એક તરફ, લીલાછમ ડુંગર અને બીજી તરફ, ઊંડી ખાઈ, પણ એની લીલોતરી મોહિત કરે એવી છે. તો વઘઈથી સાપુતારા સુધી રસ્તાને સમાંતર વહેતી અંબિકા નદીના કારણે ડુંગર, નદી અને લીલોતરીનો સમન્વય વર્ણવવા કરતાં માણવાનો હોય છે. ૨૫૦૦ ફૂટની ઊંચાઈએ પહોંચ્યા પછી સતત પલટાતા વાતાવરણની મજા લૂંટવા અનેક પ્રવાસીઓ આ ઋતુમાં અહીં આવે છે અને લખલૂંટ કુદરતી સૌંદર્ય નો અનુભવ કરે છે.

अथवा

PTO

ગુજરાતી સાહિત્યના સુવર્ણકાળ તરીકે ઓળખાતા આ યુગમાં કવિતા, નાટક, નવલકથા, નિબંધ અને ચરિત્ર સાહિત્યપ્રકારો સંપૂર્ણ રીતે ખીલી ઊઠ્યાં. આ યુગના સાહિત્યકારો સુધારક યુગમાં કેટલાક અંશે થયેલા પશ્ચિમના આંધળા અનુકરણ અને સમાજની શેષ રહેલી વિકૃતિઓ વચ્ચે રહી અને સર્જન કરી રહ્યા હતા. રાજકીય પટલ પર અંગ્રેજો સામે ચળવળની શરૂઆત, પાશ્ચાત્ય કેળવણી સુવ્યવસ્થિત રીતે સ્થાપન અને તેના આધારે પ્રાચીન વૈદિક ગ્રંથોનું અધ્યયન અને સાંસ્કૃતિક પુનરુત્થાનના વિવિધ હેતુઓ માટે પ્રયત્નો થઈ રહ્યા હતા. વિવિધ વિદેશી સાહિત્યની અસર પણ ભારત પર પ્રબળ થવા લાગી હતી. આ બધા પરિબલોને કારણે ગુજરાતમાં પણ વિવિધ સંસ્કૃતિઓ વિષે જાણકારી ધરાવતો વર્ગ ઊભો થયો હતો અને તેથી તે પ્રકારનું સાહિત્ય સર્જન થવા લાગ્યું. આ યુગના મુખ્ય સર્જક ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી ગણાય છે. તેમના સર્જનોમાં તત્ત્વજ્ઞાન અને બુદ્ધપ્રધાનતા રહેલ છે. ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી એ ગુજરાતી સાહિત્યના મંત્રમુગ્ધ કરી દેનાર નવલકથાકાર છે અને તેમની નવલકથા સરસ્વતીચંદ્ર સમગ્ર ગુજરાતી સાહિત્યના શ્રેષ્ઠ સર્જનોમાંની એક છે.

*****

(5)

